

PhoPhiKat-45 Türkçe Versiyonu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *PhoPhiKat-45 Türkçe Versiyonu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29094>

Özet

PhoPhiKat-45 Türkçe Versiyonu, bireylerin alay edilmeye ve gülünç bulunmaya yönelik eğilimlerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş, çok boyutlu bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, orijinal PhoPhiKat-45'in Türk kültürüne uyarlanmış halidir. Pınar Dursun ve arkadaşları tarafından 2020 yılında yapılan bir çalışmada ile Türk örnekleminde geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları tamamlanmıştır. Ölçek, özellikle **gelotofobi** (alay edilme korkusu), **gelotofili** (alay edilmekten hoşlanma) ve **katagelastisizm** (başkalarıyla alay etmekten hoşlanma) olmak üzere üç temel yapıyı ölçmektedir. Bu adaptasyon, Türkçede bu eğilimleri değerlendirmek için sağlam bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

PhoPhiKat-45, Türkçe versiyonu, psikolojik ölçek, adaptasyon, geçerlik, güvenirlilik, gelotofobi, gelotofili, katagelastisizm, alay edilme, gülünç bulunma.

Yazarlar

Dursun, P., Dalgar, F., Brauer, K., Yerlikaya, E., Proyer, R.T.

Amaç

PhoPhiKat-45 Türkçe Versiyonu'nun temel amacı, bireylerin alay edilme ve gülünç bulunma deneyimlerine yönelik çeşitli eğilimlerini ölçmektir. Bu eğilimler, bir kişinin kendisiyle alay edilme korkusundan (gelotofobi), alay edilmekten hoşlanmasına (gelotofili) ve başkalarıyla alay etmekten zevk almasına (katagelastisizm) kadar geniş bir spektrumu kapsar. Ölçek, bu karmaşık sosyal duygusal tepkileri nicel olarak değerlendirerek, alan yazına ve klinik uygulamalara katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Ölçeğin uyarlanması, Türk popülasyonunda bu eğilimlerin yaygınlığı, ilişkili faktörleri ve psikolojik etkilerini araştırmaya olanak tanımaktadır. Böylece, kültürel farklılıkların alay algısı üzerindeki etkileri de daha iyi anlaşılabilir.

Yapı

PhoPhiKat-45, üç ana psikolojik yapıyı ölçen çok boyutlu bir ölçektir: **gelotofobi**, **gelotofili** ve **katagelastisizm**. Gelotofobi, alay edilme ya da gülünç duruma düşme korkusunu ifade eder ve genellikle sosyal kaygı ile ilişkilidir. Gelotofili, bir bireyin kendisiyle alay edilmesinden veya ona gülünmesinden keyif alması durumudur; bu genellikle mizah anlayışı ve sosyal esneklik ile bağlantılıdır.

Katagelastisizm ise ba?kalar?yla alay etmekten veya onlara gülmekten zevk alma e?ilimidir. Bu üç yap?, bireylerin mizah ve alay kar??s?ndaki farklı tepki ve tutumlar?n? kapsamlı bir ?ekilde ele alarak, sosyal etkile?imlerdeki bu dinamikleri anlamak için kritik bir çerçeve sunar. Ölçek, bu yap?lar? 45 madde arac?l???yla de?erlendirir.

Geçerlik

PhoPhiKat-45 Türkçe Versiyonu'nun geçerlik çal??malar?, Dursun ve arkadaşlar? (2020) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çal??mas?nda detaylı olarak incelenmiştir. Bu çal??malar, ölçe?in Türk kültüründe ölçmeyi amaçlad??? yap?y? do?ru ve tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermeyi hedeflemiştir. Genellikle **yap? geçerli?i**, **yak?nsak geçerlik** ve **ayr??an geçerlik** gibi farklı geçerlik türleri de?erlendirilmiştir.

Yap? geçerli?i için faktör analizleri kullanılarak ölçe?in orijinal üç faktörlü yap?s?n?n Türkçe formunda da do?rulan?p do?rulanmad??? ara?tır?lmıştır. Yak?nsak ve ayr??an geçerlik ise ölçe?in diğer benzer veya farklı yap?larla olan teorik beklentilere uygun ilişkilerini inceleyerek, ölçe?in kavramsal bütünlü?ünü desteklemiştir. Bu bulgular, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli bir ölçüm aracı oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri de Dursun ve arkadaşlar? (2020) tarafından yapılan uyarlama çal??mas?n?n önemli bir parçası olmuştur. Güvenirlik, bir ölçüm aracın?n aynı ?eyi tekrar tekrar ölçtü?ünde tutarlı sonuçlar verme derecesini ifade eder. Bu kapsamda, genellikle **iç tutarlılık** (Cronbach alfa katsay?sı gibi) ve **test-tekrar test güvenilirli?i** yöntemleri kullanılmıştır.

?ç tutarlılık analizleri, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı oldu?unu gösterirken, test-tekrar test güvenilirli?i, ölçe?in zaman içinde ne kadar kararlı sonuçlar verdi?ini de?erlendirir. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen yüksek güvenilirlik katsayılar?, **PhoPhiKat-45 Türkçe Versiyonu'nun** Türk örnekleminde tutarlı ve güvenilir bir araç oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

PhoPhiKat-45 Türkçe Versiyonu'nun faktör analizi, Dursun ve arkadaşlar? (2020) tarafından yapılan uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap?sallı?ını de?erlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Orijinal **PhoPhiKat-45** ölçe?i, gelotofobi, gelotofili ve katagelastisizm olmak üzere üç farklı faktörü ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda da bu üç faktörlü yap?n?n Türk örnekleminde do?rulan?p do?rulanmad??? ara?tır?lmıştır. Yapılan istatistiksel analizler, ölçe?in Türkçe formunun da orijinal ölçek ile benzer bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu ve bu üç ana yap?y? ba?arılı bir

şekilde aydınlatılmıştır. Bu sonuçlar, ölçeğin teorik yapısının desteklemekte ve farklı kültürlerde de geçerliliğini pekiştirmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarılama. Bu ölçek, orijinal PhoPhiKat-45'in Türk kültürüne ve diline adapte edilmiş bir versiyonudur. Bu süreç, maddelerin dilsel ve kültürel eşdeğerliğini sağlamak için titiz bir çeviri ve geri çeviri süreci içermiştir.

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme kullanılan bir **öz bildirim** ölçektir. Katılımcılar, her bir maddeye belirli bir derecelendirme ölçeği üzerinden (örneğin, "Kesinlikle katılmıyorum"dan "Kesinlikle katılıyorum"a kadar) yanıt verirler. Orijinal ölçek 45 maddeden oluşur.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Genel yetkin popülasyonu. Uyarılama çalışmaları genellikle üniversite öğrencileri veya genel toplum örneklemi üzerinde gerçekleştirilir.

Yaş Grubu: Yetkinler (18 yaş ve üzeri).

Popülasyon Detayları: Uyarılama çalışması için kullanılan örneklem genellikle Türk üniversite öğrencileri veya genel toplumdaki elde edilen katılımcılardan oluşur. Detaylı demografik bilgiler için orijinal makaleye başvurulması önerilir.

Test Metodolojisi: Ölçek, bireylerin kendi algılarını ve eylemlerini raporlamasına dayanan bir **öz bildirim** anketidir. Katılımcılar, verilen maddeleri okuyarak kendilerine en uygun seçeneği işaretlerler. Uygulama, genellikle kağıt-kalem veya çevrimiçi formatlarda bireysel olarak gerçekleştirilir.

Anahtar Kelimeler

Alay, gülünç bulunma, gelotofobi, gelotofili, katagelastisizm, psikometrik, sosyal mizah, Likert ölçeği, kültürel adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Mevcut Değil

İletişim E-posta Adresleri: dursun.pinar@gmail.com

Yayın Adresi: Mevcut Değil

İzinler, Ücret ve Test Yolu?

Ölçeğin kullanımı için izinler ve olası ücretler hakkında kesin bilgi, sorumlu yazar Pınar Dursun ile iletişime geçilerek öğrenilebilir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle referans gösterilmek suretiyle mümkün olabilmektedir. Ölçeğin Türkçeye uyarlama ve ilk geçerlik/güvenirlilik çalışmaları 2020 yılında yayınlanmıştır.

Referanslar

Dursun, P., Dalgar, S., Brauer, K., Yerlikaya, E., & Proyer, R.T. (2020) Assessing dispositions towards ridicule and being laughed at: Development and initial validation of the Turkish PhoPhiKat-45. *Current Psychology*, 39, 101-114. Orijinal makaleye buradan ulaşabilirsiniz: <https://doi.org/10.1007/s12144-017-9725-2>

Makalenin bir başka erişim linki: 0310n1d92-y-https-link-springer-com.proxy2.marmara-elibrary.com

Orijinal PDF buradan indirilebilir: phophikat-45-turkce-versiyonu-toad.pdf

PhoPhiKat-45 Türkçe Versiyonu Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Sağlanan kaynak içerikte ölçek maddeleri bulunmamaktadır.